

Oslo, 26.02.09

Energi- og Miljøkomiteen v/saksordføreren, Inga Marte Thorkildsen

MARKALOVEN – Ot.prp. nr. 23 (2008-2009)

På bakgrunn av den offentlige debatten omkring Markaloven, ønsker undertegnede organisasjoner å orientere stortingskomiteen om sitt syn.

I oppslag i Budstikka 16.februar og Aftenposten Aften 17.februar 2009 går Skiforeningen ut spesielt mot kravet ifølge lovforslaget § 9 om byggemelding og reguleringsplan for anlegging av «større løyper». Det hevdes at dette kravet vil vanskeliggjøre, «byråkratisere» og fordyre løypearbeidet i Marka for fremtiden og føre til at løypetilbudet blir dårligere. Denne innvendingen mot lovforslaget ble også tatt opp av Skiforeningen under komitéhøringen i Stortinget 17. februar og støttet av bl.a. Norges Skiforbund og enkelte andre talsmenn for skiidretten.

Hva som etter loven skal regnes som «større løyper» er nærmere omhandlet i departementets merknader til § 9, proposisjonen side 41 annen spalte flg. Det heter her bl.a. at dersom løypeanlegget medfører behov for sprengning, masseforflytning eller tilførsel av eksterne masser eller har flere enn to spor eller bredde for skøyting, skal det som hovedregel måtte regnes som «større» løype. Da vil anlegget være underlagt plankravet i plan- og bygningsloven, på linje med alle andre bygge- og anleggstiltak i Marka etter lovens kapittel 2, jfr. § 7 og § 14 om vilkårene for å gi tillatelse til slike tiltak. Skiforeningen vil ha lempet på dette plankravet, slik at løypeanlegg et stykke på på vei blir fritatt for den vanlige saksbehandlingen etter Markaloven.

Skiforeningen (og andre) utfører og har gjennom mange år utført et stort og verdifullt arbeid med merking, rydding og tilrettelegging av skiløypene i markaområdene, til glede for befolkningen i Osloområdet om vinteren. Dette arbeidet skal foreningen naturligvis kunne fortsette og ha all anerkjennelse for. Men vi skal være klar over at markaskiløpingen, som fra gammelt av har vært en typisk terrengsport med minimale krav til terrenginngrep, har endret karakter i senere år, som følge av tilretteleggingsgraden og tilretteleggenes ønske om å kunne føre frem stadig tyngre og bredere prepareringsmaskiner. Dette har øket presset på naturen og kulturminnene, som det er en viktig del av lovens formål å synliggjøre og verne om. Det er nettopp de som representerer opplevelsesverdien for flertallet av markabrukere.

Undertegnede, som representerer og taler for store grupper av markabrukere og markavenner, vil be om at Stortinget ved den videre lovbehandling ikke låner øre til ønsket om lempning av reguleringsplankravet for større løypeanlegg og andre anleggstiltak i Marka. Dette vil kunne bli til ubotelig skade for friluftslivet og vernet om natur- og kulturverdiene i marka vår. Skiforeningen taler ikke her for hele friluftslivet og for alle friluftsutøvere i Marka ! Vi vil særlig peke på følgende:

1. Dersom enkelte interessegrupper skulle få gjennomslag for å svekke lovkravet om reguleringsplanbehandling for løypeanlegg, vil det lett måtte få som konsekvens at også andre anleggstiltak med samme grad av terrenginngrep blir unntatt fra kravet. Dette vil langt på vei kunne undergrave vernet om naturverdiene og kulturminnene i Marka. Det er bare gjennom en offentlig planprosess at verneverdiene og

interessekonfliktene kan bli synliggjort og få en forsvarlig behandling og avveining. Nettopp dette er det loven skal sikre !

2. Vi må ikke tape av syne at skiløypetraseene bare er snødekket en begrenset del av året. Skisesongene er også blitt stadig kortere i de senere årene (selv om dette kanskje ikke gjelder årets vinter). Hele resten av året når folk ferdes til fots i Marka, vil traseene om de har vært gjenstand for terrenginngrep og planering av noen betydning, lett bli liggende som åpne anleggssår, ikke sjelden sølet og vanskelig fremkommelige og iallfall skjemmende.
3. Særlig galt blir dette når skiløypetraseene slik det ofte er tilfelle i Marka, følger gamle ferdselveier og veifar gjennom Marka, hvor også sommerstiene går. Da går også kulturminner i Marka med i planeringsarbeidene og terrenginngrepene. Vi kjenner til triste eksempler på dette fra de siste årene i flere markaområder. De aller fleste kulturminner i Marka er dessverre ikke registrert i noe offentlig register. Derfor er en grundig planprosess nødvendig for å ta vare på disse opplevelsesverdiene.
4. I det hele kan det se ut til at enkelte høringsinstanser vil skape et inntrykk av at folk bruker Marka først og fremst med ski på beina og at det bare er disse ferdselen skal legges til rette for. Dette er ikke riktig! Alle undersøkelser omkring fysisk aktivitet viser at fottur i skog og mark er langt den største aktiviteten av alle. Helårsbrukerne av Marka vil ikke være tjent med at plankravet for anleggstiltak svekkes, og dermed målet om en forsvarlig og helhetlig avveining mellom vern og bruk av områdene.

Vår oppfatning er at lovproposisjonen som ligger til behandling så langt den rekker er vel avbalansert og vil bli et godt verktøy til å sikre Markas opplevelsesverdier til glede for alle markabrukere i årene som kommer.

Med hilsen

Knut Støren (sign)
DNT Oslo og Omegn

Olav R. Søbakk (sign)
Bærumsmarkas Venner

Steinar Saghaug (sign)
Østmarkas Venner

Jan Martin Larsen (sign)
Asker Turlag

Knut Frigaard (sign)
Naturvernforbundet i
Oslo og Akershus

Alison A. Schjetne (sign)
Sørmarkas Venner

Jon Hveem (sign)
Bærum Natur- og Friluftsråd

Arild Jansen (sign)
Naturvernforbundet i
Asker

Elin Langsholt (sign)
Lillomarkas Venner